

Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.

Ved Hakon Sørensen.

382. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

De første Stammeforsøg med Rødbeder blev udført ved Statens Forsøgsstationer i 1919—1921 og omfattede mest fladrunde Sorter. I Forsøgene 1929—1930 var baade fladrunde, runde, ovale og lange Former taget med, men da de ovale og lange Former ikke har vundet almindelig Udbredelse, omfatter nærværende Beretning kun fladrunde og runde Sorter.

Talmaterialet fra Forsøgene er samlet af Havebrugskandidat, Frk. A. S. *Lundstein*. Beretningen er udarbejdet af Forstander *Hakon Sørensen*.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Som ovenfor nævnt samler Dyrkningen af Rødbeder sig særlig om de fladrunde og runde Sorter, blandt hvilke Stammer af Ægyptisk fladrund, Crosbys og Spangsbjerg blev anerkendt i Forsøgene 1929—1930.

I nærværende Forsøg blev følgende Stammer prøvet: 1 Ægyptisk fladrund, 3 Crosbys, 5 Spangsbjerg og 2 Detroit.

Forsøgene blev anlagt ved Virum og Blangsted, der har henholdsvis mild og svær lermuldet Jord og ved Spangsbjerg og Hornum, der har god og lettere Sandjord.

Efter Planen blev foretaget Udsæd baade til normal Tid, midt i Maj Maaned, og en sildig Udsæd som 2. Afgrøde i Juli Maaned.

Vejrliget blev i 1941 mindre gunstigt for Forsøgene, idet Forsommeren var tør og kold, hvilket bevirkede en uensartet Spiring af Frøet, senere kom der Varme og Fugtighed. Kun ved Blangsted lykkedes det at faa normal Plantebestand frem, og her gav Rødbederne et stort Udbytte. Paa de øvrige Forsøgsstationer maatte Resultaterne kasseres.

I 1942 var Sommeren kølig og Nedbøren rigelig. Der opnaaedes et jævnt Udbytte paa alle Forsøgsstederne.

Aaret 1943 gav gode Varme- og Fugtighedsforhold. Udbyttet blev godt undtaget ved Virum, hvor der var saa mange Spring i Rækkerne, at Forsøgene maatte kasseres.

Ved Udsæd af Rødbeder i Juli Maaned som 2. Afgrøde viste det sig, at denne Saatid var lovlige sen, saa Rødbederne kun lykkedes, hvor Forholdene var gunstige. Fra Blangsted og Spangsbjerg foreligger der Resultater fra 1941 og fra Hornum i 1942 og 1943. I de øvrige Forsøg naaede Rødbederne ikke at blive saa store, at de var anvendelige til Brug i Husholdningen.

Parcelstørrelsen var i Forsøgene 12.5 m², idet der blev udsaaet 5 Rækker à 5 m med en Rækkeafstand af 50 cm. Kun de 3 midterste Rækker, 7.5 m², blev opvejede. Ved den tidlige Optagning, der blev udført, saa snart de første Stammer var brugbare, blev der anvendt 2 og ved Optagning til normal Tid i Oktober Maaned 6 Fællesparceller.

Efter Planen er der foretaget Optælling af Stokløbere, Udviklede, Uægte, Grove og Syge (herunder skurvede Rødbeder) og givet en Række Talværdier for Toppens og Rodens Udseende.

Rødbederne er sorteret efter Type og Størrelse, og der er foretaget Bedømmelse af Farvestyrke efter Gennemskæring og Kogning. Desuden er Rødbedernes Indhold af Tørstof og Sukker bestemt.

Forsøgsresultater.

Udbyttet svinger en Del fra Aar til Aar. Gennemsnittet af brugbare Rødder for Stammerne ligger mellem 294 og 369 hkg pr. ha. Tabel 1.

Tabel 1. Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.
Udbytte ved Efteraarsoptagning hkg pr. ha.

Nr. og Navn	Blangsted			Spangsbjerg		Hornum		Virum	Gennemsnit
	1941	1942	1943	1942	1943	1942	1943	1942	
1. Spangsbjerg, Hunderup III	573	360	310	310	343	200	151	419	333
2. Detroit, Hunderup III	612	453	350	262	436	175	238	428	369
3. Crosbys, Hunderup III	668	342	374	284	444	220	198	399	366
4. Ægyptisk fladrund, Hunderup III	685	337	320	278	387	209	242	374	354
5. Crosbys, Toftø III	571	325	369	274	388	189	177	382	335
6. Spangsbjerg, Spangsbjerg III . . .	535	293	283	236	340	157	189	322	294
7. Spangsbjerg, Toftø III	607	299	332	250	360	189	174	400	326
8. Crosbys	641	364	383	259	405	241	221	402	365
9. Detroit	597	382	250	212	343	146	204	269	300
10. Spangsbjerg	556	301	274	264	377	188	144	353	307
11. Spangsbjerg	606	362	327	267	405	184	175	390	339

Masseudbyttet er ikke noget godt Maal for en Stammes Værdi, kun hvor Rødderne tillige er af passende Størrelse og god Farve, kan man regne med Udbyttetallene alene.

Rødbederne er derfor, se Tabel 2, sorteret i Størrelser paa under 5 cm, 5—8 cm, 8—10 cm og paa over 10 cm i Diameter, og hver Størrelse er tillagt et Kvalitetstal paa henholdsvis 8, 10, 6 og 4. Dette Kvalitetstal, der er skønsmessigt ansat efter Rødbedernes formodede Handelsværdi, er ganget med pCt. Rødder fra Størrelsesgrupperne, og Summen er delt med 1000 for at faa et Sorteringstal af passende Størrelse. Stamme Nr. 1 =

$$\frac{8 \cdot 8 + 47 \cdot 10 + 39 \cdot 6 + 6 \cdot 4}{1000} = 0.79.$$

Rødbedernes Farve er bedømt paa den Maade, at alle Rødder fra en Parcel paa hvert Forsøgssted er skaaret igennem og inddelt i Hold efter Farvestyrken, lys, mellem eller mørkerød Farve. De lyse er igen delt i jævntfarvede og Rødder med lyse Ringe.

De lyse er tillagt Kvalitetstallet 0, de mellemfarvede 2 og de mørktfarvede Rødder 4. Stamme Nr. 1, der har 16 pCt. lyse, 33 pCt. mellemfarvede og 51 pCt. mørktfarvede, faar paa den Maade Farvetallet

$$\frac{16 \cdot 0 + 33 \cdot 2 + 51 \cdot 4}{300} = 0.90.$$

En Farvebedømmelse, hvor der skelnes mellem blodrøde og violette Rødder, glippede, idet man ikke raader over Farvekode

Tabel 2. Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.

Sorterings- og Farvetal. Gennemsnit af alle Forsøg.

Nr. og Navn	pCt. Rødder				Sorteringstal	pCt. Rødder				Farvetal	Farvestyrke ¹⁾ efter Kogning 10 = stærkest farvet
	under 5 cm	5—8 cm	8—10 cm	over 10 cm		med lyse Ringe	Lyse	Mellem	Mørke		
1. Spangsbjerg, Hunderup III.	8	47	39	6	0.79	6	10	33	51	0.90	8.3
2. Detroit, Hunderup III.	4	37	42	17	0.72	10	12	31	47	0.84	9.5
3. Crosbys, Hunderup III. ...	6	39	40	15	0.74	6	16	33	45	0.82	8.5
4. Ægyptisk fladr., Hunder. III	5	38	42	15	0.73	4	14	36	46	0.85	9.3
5. Crosbys, Toftø III.	8	50	37	5	0.80	12	15	28	45	0.79	8.3
6. Spangsbjerg, Spangsbjerg III	13	54	28	5	0.83	6	6	49	39	0.85	8.8
7. Spangsbjerg, Toftø III.	8	48	36	8	0.79	8	11	42	39	0.80	7.5
8. Crosbys.	6	36	40	18	0.72	13	14	33	40	0.75	7.8
9. Detroit.	5	45	38	12	0.76	5	11	41	43	0.85	10.0
10. Spangsbjerg.	11	56	29	4	0.84	9	15	39	37	0.76	7.5
11. Spangsbjerg.	8	48	38	6	0.79	13	15	38	34	0.70	7.0

¹⁾ Undersøgelsen foretaget af Statens Husholdningsraad.

til Plantefarver, og Bedømmelsen er udført forskelligt paa de forskellige Forsøgssteder. I Beskrivelsen af Sorterne er der dog gjort Bemærkninger om, hvorvidt Hovedfarven har været blodrød eller mere violet.

Ligeledes er det ikke lykkedes at faa nogen god Overensstemmelse i Bedømmelse af Karstrengenes Skørhed, hvorfor Tal-materialet ikke er taget med.

Statens Husholdningsraads Farvebestemmelse i kogte Rødbeder falder i Hovedsagen sammen med den ved Gennemskæring af Rødderne fundne, den findes opført i Tabel 2. Kun Nr. 1 og 7 er bedømt lidt lavere.

I Tabel 3 er Stammernes samlede Værdital udregnet ved at gange Masseudbyttet med Sorterings- og Farvetallene. Værditalene svinger fra 237 til 187. Alle Stammer med Værdital over 200 er tildelt Romertal.

Tabel 3. Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.
Udbytte og Værdital. Gennemsnit af alle Forsøg.

Nr. og Navn	Udbytte hkg pr. ha	Sorteringstal	Farvetal	Værdital	Forholdstal	Forholdstal for Udbytte			Tørstofprocent	Sukkerprocent
						Ved tidlig Optagn.	Efter sild, Udsæd som 2.	Afgroede		
1. Spangsbjerg, Hunderup III . . .	333	0.79	0.90	237	114	85	100	13.8	7.5	
2. Detroit, Hunderup III.	369	0.72	0.84	223	107	125	102	9.8	4.3	
3. Crosbys, Hunderup III.	366	0.74	0.82	222	107	95	122	12.0	6.6	
4. Ægyptisk fladrund, Hunder. III	354	0.73	0.85	220	106	122	100	11.8	6.3	
5. Crosbys, Toftø III	335	0.80	0.79	212	102	99	115	12.0	6.4	
6. Spangsbjerg, Spangsbjerg III . .	294	0.83	0.85	207	100	104	66	12.5	6.2	
7. Spangsbjerg, Toftø III	326	0.79	0.80	206	99	92	82	12.1	6.0	
8. Crosbys	365	0.72	0.75	197	95	90	135	12.4	7.2	
9. Detroit	300	0.76	0.85	194	93	105	94	8.2	2.7	
10. Spangsbjerg	307	0.84	0.75	193	93	94	94	12.5	6.3	
11. Spangsbjerg	339	0.79	0.70	187	90	90	90	12.2	6.1	

Sorteringstallet bevirker, at Stammer, der har haft en stor Ydelse, fordi Rødderne er blevet større, end de yndes i Handelen, faar et Fradrag. Farvetallet, der maa tillægges den største Værdi, bevirker, at kun Stammer med mange mellem- og mørkfarvede Rødder kommer i Betragtning.

Som Helhed er der sket en stor Fremgang i Rødbedernes Farve siden Stammeforsøgene i 1929—1930. Naar Farvetallet,

skønt udregnet paa samme Maade som dengang, ligger lavere, skyldes det, at Bedømmelsen nu er betydelig strengere.

Forskellen mellem Stammerne er nu mindre. Farvetallet svinger kun fra 0.70 til 0.90 mod fra 0.71 til 1.23 i 1929—1930. De mange hvidaarede Rødder, der tidligere var en almindelig Fejl, er helt forsvundne.

7 af de prøvede 11 Stammer har faaet tildelt Romertalsbetegnelse. Heraf 3 Spangsbjerg, 1 Detroit, 2 Crosbys og 1 Ægyptisk fladrund.

Sorterne har vist en noget forskellig Evne til at give et tidligt Produkt efter Foraarsudsæd. Detroit og Ægyptisk fladrund giver de tidligst udviklede Rødder. Crosbys har derimod været den Sort, der egner sig bedst til sildig Udsæd, hvor Rødbeder anvendes som 2. Afgrøde.

Tørstof- og Sukkerbestemmelser er kun udført i et enkelt Forsøg, Hornum 1943.

Tørstofprocenten varierer betydeligt, fra 8.2 til 13.8 pCt. Det er navnlig Sorten Detroit, der ligger med en meget lav Tørstofprocent. Den højeste Tørstofprocent har Stammer af Sorten Spangsbjerg.

Sukkerprocenten svinger endnu stærkere, nemlig fra 2.7 til 7.5 pCt., og den følger i Hovedsagen Tørstofprocenten. Stammer af Detroit har ligeledes kun et lavt Sukkerindhold.

I Gennemsnit for Sorterne ligger Tørstof- og Sukkerprocenten saaledes:

	Spangsbjerg	Detroit	Crosbys	Ægyptisk fladrund
Tørstofprocent.....	12.6	9.0	12.1	11.8
Sukkerprocent.....	6.4	3.5	6.7	6.3

Da Undersøgelserne kun stammer fra et enkelt Forsøg, er Tallene ikke taget med i Beregningen af Stammernes Værdital, hvad der ellers kunde være god Anledning til, ikke mindst i Rationeringstider, hvor Sukkertildelingene er smaa.

Tabel 4 giver en Oversigt over de ikke brugbare Rødder, der for Stokløbere, uudviklede og uægte Rødder er opført i pCt. af Antal, hvorimod grove og syge Rødder er opført som pCt. af Vægtudbytte.

Stokløberantallet svinger fra 0 til 1.0 pCt., der synes ikke at være nogen konstant Forskel paa Sorternes Tilbøjelighed til at give Stokløbere. Uudviklede findes i Antal fra 6—17 pCt. for de forskellige Stammer, men de betyder ikke

Tabel 4. Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.
Ikke brugbare Rødder og Vækstkarakterer. Gennemsnit af alle Forsøg.

Nr. og Navn	Ikke brugbare Rødder i pCt.				Toppens							
	Stokløbere Ant.	Uudviklede Antal	Uægte Ant.	Grove kg	Syge og stærkt skurvede kg	Voksemaade 1 = opret, 10 = udbredt	Størrelse 1 = lille 10 = stor Top	Farve 1 = grøn 10 = meget rød	Topskivens Størrelse 1 lille, 10 stor Skive	Rodafslutning 1 udløbende, 10 fin	Skurvk.f. brugb. Rødder 1 ingen, 10 stærkt	Rodens Glathed 1 ru, 10 glat
1. Spangsbjerg, Hunder. III	0.2	13	1.0	0.3	4	4	6	7	4	6	2	6
2. Detroit, Hunderup III . . .	1.0	6	1.1	1.0	10	8	2	5	2	7	6	5 ¹⁾
3. Crosbys, Hunderup III . .	0.3	14	1.0	0.6	7	5	6	5	4	8	4	6
4. Ægypt. fladr., Hunder. III	0.0	10	0.5	0.3	10	7	3	6	2	9	3	6
5. Crosbys, Toftø III	0.0	17	0.1	0.1	5	6	4	7	3	8	4	7
6. Spangsbjerg, Spangsbj. III	0.8	10	0.0	0.4	8	5	5	7	4	7	1	7
7. Spangsbjerg, Toftø III . . .	0.2	12	0.2	0.0	5	5	5	8	2	7	2	6
8. Crosbys	0.7	9	1.0	0.5	8	5	5	6	4	7	4	7
9. Detroit	0.1	7	0.1	0.7	15	8	1	5	2	6	7	6 ¹⁾
10. Spangsbjerg	0.7	15	1.2	0.5	6	4	7	7	4	7	2	6
11. Spangsbjerg	0.3	10	0.7	0.4	7	5	5	7	4	7	3	6

¹⁾ Overfladen med graa Belægning.

stort i Vægtudbytte. Detroit har haft lidt færre uudviklede Rødder end de andre Sorter.

Af U æ g t e er der optalt fra 0 til 1.2 pCt. ved de forskellige Stammer. De findes tildels igen opført under Rubrikken g r o v e R ø d b e d e r og skyldes i Regelen tilfældige Krydsninger, men kan maaske ogsaa i enkelte Tilfælde skyldes Iblanding af Frø af afvigende Sorter. I intet Tilfælde har ovenfor nævnte Affaldsrødder spillet nogen væsentlig Rolle.

Af større Betydning er de S y g e, og her er det næsten udelukkende de s t æ r k t s k u r v e d e R ø d d e r, der er Tale om, af dem har der været fra 4 til 15 pCt. af Vægtudbyttet.

S k u r v a n g r e b optræder mest, hvor Reaktionstallet er højt, og det synes at følge Stammerne, hvilket ogsaa er kendt fra andre Bedeformer. Af de prøvede Sorter har Detroit og Ægyptisk fladrund haft de fleste skurvede Rødder. Skurv-angrebet betyder ikke alene, at en Del Rødder maa kasseres om Efteraaret, men ogsaa at den øvrige Del af Rødbederne skæmmes af de svagere angrebne Rødder, saa Salgsværdien bliver ringere.

I Tabellens sidste Afsnit findes Karakterer, der for T o p p e n s Vedkommende nærmest er af beskrivende Art. Stammer

af Detroit har saaledes en mindre og mere udbredt Top end andre Sorter, og Farven er mere grøn. Spangsbjerg har den største og mest oprette Top og tillige den mest rødlig Farve.

Karaktererne for Topskive, Rodafslutning og Glathed ligger ret godt for alle Stammer, kun har Sorten Detroit en kedelig graa Belægning paa Rodoverfladens øverste Del, hvad der forringer dens Udseende som Handelsvare.

Skurvkarakteren, der her er givet efter Fjernelsen af de stærkt skurvede Rødder, ligger bedst for Stammer af Spangsbjerg, men daarligt for Detroit. Denne Karakter maa dog sammenholdes med Rubrikken pCt. Syge og stærkt skurvede Rødder for at faa et samlet Billede af Stammens Modtagelighed for Skurv.

Tabel 5. Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.

Typebestemmelse. Gennemsnit af alle Forsøg.

Nr. og Navn	Rodens Form i pCt.					
	Fladrund	Fladr.- Rund	Rund	Højrund	Oval	Keglefor- met
1. Spangsbjerg, Hunderup III	3	27	46	15	1	8
2. Detroit, Hunderup III	3	23	46	20	5	3
3. Crosbys, Hunderup III	69	26	4	0	1	0
4. Ægyptisk fladrund, Hunderup III	75	22	2	0	0	1
5. Crosbys, Toftø III	23	49	24	2	1	1
6. Spangsbjerg, Spangsbjerg III . . .	5	27	41	22	4	1
7. Spangsbjerg, Toftø III	4	30	46	15	2	3
8. Crosbys	54	42	3	1	0	0
9. Detroit	5	39	46	8	1	1
10. Spangsbjerg	6	29	42	19	1	3
11. Spangsbjerg	7	25	52	11	3	2

Tabel 5 viser Stammernes Form, idet de er sorterede i 6 Grupper efter Formerne: 1. Fladrund, 2. Fladrund til Rund, 3. Rund, 4. Højrund, 5. Oval og 6. Kegleformet.

Stammer af Spangsbjerg og Detroit er nærmest runde, de har omkring 90 pCt. af Rødderne i 2., 3. og 4. Gruppe. Ægyptisk fladrund og Crosbys har derimod 90 pCt. af Rødderne i Gruppe 1 og 2, saa de nærmest er fladrunde. Crosbys, Stamme Nr. 5, staar som en Melleform, idet den spænder over Gruppe 1, 2 og 3.

Tabel 6 giver en Oversigt over Hovedresultaterne fra Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943. Stammerne er opført i

Tabel 6. Oversigt over Stammeforsøg med Rødbeder 1941—1943.
Gennemsnit af alle Forsøg.

Nr. og Navn	Brugbare Rødder					Værdital			Procent			Rodens Form pCt.				
	Ved tidlig Optagning Forholdstal	Efter sildig Udsæd som 2. Afgrøde Forholdstal	Efteraar hkg pr. ha	Størrelse	Farve	Kvalitet og Udbytte	Tørstof	Sukker	Syge og stærkt skurv.	Fladrunde	Fladr.-Rund	Rund	Højrund	Oval	Kegleformet	
1. Spangsbjerg, Hunderup III.	85	100	333	0.79	0.90	237	13.8	7.5	4	3	27	46	15	1	8	
2. Detroit, Hunderup III. . . .	125	102	369	0.72	0.84	223	9.8	4.3	10	3	23	46	20	5	3	
3. Crosbys, Hunderup III. . . .	95	122	366	0.74	0.82	222	12.0	6.6	7	69	26	4	0	1	0	
4. Ægyptisk fladrund, Hunderup III.	122	100	354	0.73	0.85	220	11.8	6.3	10	75	22	2	0	0	1	
5. Crosbys, Toftø III.	99	115	335	0.80	0.79	212	12.0	6.4	5	23	49	24	2	1	1	
6. Spangsbjerg, Spangsbj. III.	104	66	294	0.83	0.85	207	12.5	6.2	8	5	27	41	22	4	1	
7. Spangsbjerg, Toftø III.	92	82	326	0.79	0.80	206	12.1	6.0	5	4	30	46	15	2	3	
8. Crosbys	90	135	365	0.72	0.75	197	12.4	7.2	8	54	42	3	1	0	0	
9. Detroit	105	94	300	0.76	0.85	194	8.2	2.7	15	5	39	46	8	1	1	
10. Spangsbjerg	94	94	307	0.84	0.75	193	12.5	6.3	6	6	29	42	19	1	3	
11. Spangsbjerg	90	90	339	0.79	0.70	187	12.2	6.1	7	7	25	52	11	3	2	

Rækkefølge efter Værdital beregnet paa Grundlag af Udbytte og Kvalitet. De 7 førstnævnte Stammer med Værditallet over 200 har faaet tildelt Romertal III, der angiver, at Stammen er anerkendt i 1. Klasse i den 3. Serie Stammeforsøg med Rødbeder. Med Henvi sning til Tabellerne 1—6 skal der herefter gives en kort Beskrivelse af de prøvede Stammer.

Beskrivelse af Rødbedestammer.

Nr. 1. Spangsbjerg, Hunderup III, Ejer: A/S L. Dæ h n f e l d t, O d e n s e.

Stammen er indkøbt fra Spangsbjerg Forsøgsstation i 1931, og i Tiden derefter er der foretaget Familieavl, hvor der især er lagt Vægt paa at faa en god indvendig Farve i Rødderne.

Udbytte og Sorteringstal er middel, medens Farvetallet er højt, saaledes at Værditallet 237 ligger 14 pCt. over middel. Tørstof- og Sukkerprocenten er høj, henholdsvis 13.8 og 7.5 pCt. Hovedformen er rund, dog forekommer en Del kegleformede Rødder i Stammen. Denne angribes kun lidt af Skurv. Toppen er kraftig, opret og rødfarvet. Stammen staar i Spidsen baade med Hensyn til Farve, Tørstof- og Sukkerindhold.

Nr. 2. Detroit, Hunderup III, Ejer: A/S L. Dæ h n f e l d t, O d e n s e.

Stammen er indkøbt fra Amerika i 1930. Familieavl, hvor Vægten er lagt paa at give Rødderne en god Form og en god indvendig Farve, er udført fra 1930.

Udbyttet er stort, men Sorteringstallet lavt. Farvetallet højt. Værditallet var 223 eller 7 pCt. over middel. Tørstof- og Sukkerprocent derimod lav, kun 9.8 og 4.3 pCt. Formen er rund med Tendens til at blive høj, der forekommer ovale og kegleformede Rødder. Roden har graa Belægning og angribes ret stærkt af Skurv. Toppen er graagrøn, lille og udbredt. Stammen har en hurtig Udvikling, saa den egner sig til tidlig Brug om Sommeren.

Nr. 3. Crosbys, Hunderup III, Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen indkøbt fra Amerika i 1912. Familieavl er udført siden 1920. Der er især lagt Vægt paa Røddernes Glathed og indvendige Farve.

Udbyttet har været stort, men Sorteringstallet lavt og Farvetallet middel. Værditallet 222 eller 7 pCt. over middel. Tørstof- og Sukkerprocenten middel. Stammen er ensartet, overvejende fladrund. Overfladen kan blive lidt barket. Den er kun lidt modtagelig for Skurv. Toppen kraftig, opret, ikke ret meget rødfarvet. Stammen er ikke tidlig, men den udvikler sig godt ved sen Saaning, saa den egner sig til Udsæd, hvor Rødbeder anvendes som 2. Afgrøde.

Nr. 4. Ægyptisk fladrund, Hunderup III, Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Indkøbt i 1907 fra Frankrig. Siden 1924 er der udført Familieavl, hvor der er lagt Vægt paa Røddernes indvendige Farve og Skørhed.

Udbyttet har været stort, Sorteringstallet lavt og Farvetallet højt. Værditallet blev 220 eller 6 pCt. over middel. Stammen er fladrund, lidt ujævn, og den angribes en Del af Skurv. Toppen er ikke stor, den er udbredt og middel rødfarvet. Tørstof- og Sukkerprocenten var middel. Stammen er tidlig, saa den egner sig til Sommerbrug.

Nr. 5. Crosbys, Toftø III, Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning, Roskilde. Stammen er indkøbt hos J. E. Ohlsens Enke, København, i 1928. Familieavl er udført, og der er arbejdet paa at fjerne alle lysaarede og violette Rødder.

Udbyttet middel, Sorterings- og Farvetal er ligeledes middel. Værditallet blev 212 eller 2 pCt. over middel. Stammen er af

højere Type end de to andre prøvede Crosbysstammer. Farven er lidt lys med Tendens til at blive violet. Tørstof- og Sukkerprocenten middel. Rødderne er glatte, men angribes noget af Skurv. Stammen har vist sig egnet til Udsæd som 2. Afgrøde.

Nr. 6. Spangsbjerg, Spangsbjerg III, Ejer: Statens Forsøgsstation ved Spangsbjerg, Esbjerg.

Stammen blev indkøbt i 1917 hos A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Familieavl med Udvalg af højrunde, blodrøde Rødder er udført hvert Aar.

Udbyttet var lille, men Sorterings- og Farvetal høje. Værditallet, 207, er middel. Formen er rund til højrund, enkelte Rødder ovale, de er glatte og angribes kun lidt af Skurv. Tørstof- og Sukkerprocenten er middel. Toppen kraftig, opret, ret stærkt rødfarvet. Med Hensyn til ydre og indre Egenskaber er Stammen blandt de bedste, men Udbyttet har været noget under middel.

Nr. 7. Spangsbjerg, Toftø III, Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning, Roskilde. Indkøbt paa Spangsbjerg Forsøgsstation i 1931. Familieavl er ikke anvendt, men siden 1932 er der anvendt skarpt Masseudvalg, idet kun de typiske og mest velfarvede Rødder er anvendt til Udplantning.

Udbyttet middel, Sorterings- og Farvetal ligeledes middel, Værdital 206 eller knap middel. Formen er god, rund til højrund, med enkelte ovale og kegleformede Rødder, der kun angribes svagt af Skurv. Tørstof- og Sukkerprocenten er middel.

Nr. 8. Crosbys. Udbyttet stort, Sorterings- og Farvetal lave, Værdital 197. Formen overvejende fladrund, ret ensartet, lidt ujævn. Toppen ret kraftig, opret, ikke stærkt farvet. Stammen er tidlig.

Nr. 9. Detroit. Udbyttet lille, Sorteringstallet middel, Farvetallet højt. Værdital 194. Formen mere fladrund end Nr. 2. Roden angribes stærkt af Skurv og har graalig Belægning. Toppen er lille og udbredt. Tørstof- og Sukkerprocenten er meget lav, henholdsvis 8.2 og 2.7 pCt.

Nr. 10. Spangsbjerg. Udbyttet lille, Sorteringstallet stort, men Farvetallet lille. Værdital 193. Rodens Form rund til højrund lidt grov og barket, angribes kun lidt af Skurv. Toppen meget kraftig, opret, ret stærkt rødfarvet. Tørstof- og Sukkerprocent middel.

Nr. 11. Spangsbjerg. Udbytte og Sorteringstal middel. Farvetal meget lille, Værdital 187 eller 10 pCt. under middel. Hovedformen rund. Toppen ret kraftig, opret og ret stærkt rødfarvet.

Oversigt.

Stammeforsøgene, der er udført i 1941—1943, omfattede 5 Stammer af Sorten Spangsbjerg, 3 af Crosbys, 2 af Detroit og 1 af Ægyptisk fladrund. Af disse blev der anerkendt 3 Stammer af Spangsbjerg, 2 af Crosbys, 1 Stamme Detroit og 1 Ægyptisk fladrund, der alle har faaet Romertalsbetegnelsen III.

Siden Stammeforsøgene med Rødbeder i 1929—1930 er Forædlingsarbejdet gaaet betydeligt frem, saaledes at alle de indsendte Stammer nu i Hovedsagen tilfredsstillende de Fordringer, man stiller til Rødbedernes Udseende som Salgsvarer, og navnlig er Røddernes indvendige Farve forbedret, saaledes at man nu sjældent træffer de hvidaarede Rødbeder, der tidligere var saa almindelige.

Klassificeringen er sket efter Udbytte, Størrelse og Farve. Heraf spiller Farven den største Rolle og alle de anerkendte Stammer har haft gode Karakterer for Røddernes indvendige Farve.

Rødbedernes Form har i Regelen været god. Det ser ud til, at det er lettest at holde den fladrunde Form konstant. Kun af Sorten Crosbys findes der Stammer af noget afvigende Form.

Ingen af Stammerne har haft særlig mange Stokløbere, uægte eller grove Rødder. Kun har der vist sig en ret væsentlig Forskel paa Stammernes Modtagelighed overfor Skurvangreb, hvad der især faar Betydning paa Jord, der er kalket op til et højt Reaktionstal.

Spangsbjerg har smukke, glatte, runde Rødder, den angribes mindre af Skurv. Den indvendige Farve er hos de anerkendte Stammer blodrød. Tørstofprocenten var stor og Sukkerprocenten middel til stor. Sorten er sildig og egnet til Vinterforsyning.

Detroit har ligeledes runde Rødder, der let bliver lidt ujævne, naar de er udvoksede, og de skæmmes lidt af en graa Belægning paa Oversiden. Desuden er Sorten modtagelig overfor Skurv. Farven er god, men med violet Skær. Tørstof- og Sukkerprocenten var meget lav. Sorten er tidlig og egnet til Brug om Sommeren.

Crosbys. Formen er fladrund, men en af Stammerne har dog en Del runde Rødder. Den angribes lidt af Skurv. Sorten har en god Farve, men er dog lysere og mere violetrød end Spangsbjerg. Tørstof- og Sukkerprocenten var middel. Den egner sig til sildig Saaning som 2. Afgrøde.

Ægyptisk fladrund. Formen er flad, og Rødderne bliver let ujævne, den angribes stærkt af Skurv. Farven ved den prøvede Stamme var god, men med violet Skær. Tørstof- og Sukkerprocenten middel. Sorten er tidlig og egner sig ligesom Detroit til Brug om Sommeren.
